

RUSKÝ JAZYK

ÚVOD

Vzdelávací štandard z ruského jazyka, úroveň A2, svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni A2.

Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. V aktuálnej verzii sa používa namiesto pojmu sociolingvistická kompetencia pojem sociolingválna kompetencia, komunikačné zručnosti sa uvádzajú ako komunikačné jazykové činnosti a stratégie, spôsobilosti v obsahovom štandarde sú označené ako kompetencie.

Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu. Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

1 Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ERR, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Označenie úrovne A2 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A2 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa ho bezprostredne týkajú (napríklad najzákladnejšie informácie o sebe, o rodine, nakupovaní, miestnom zemepise a o zamestnaní). Dokáže komunikovať v jednoduchých a rutinných úlohách vyžadujúcich si jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych a bežných záležitostiach. Dokáže jednoduchými slovami opísať svoje rodinné zázemie, bezprostredné okolie a záležitosti v oblastiach nevyhnutných potrieb (SERR, 2013, s. 26).

2 Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;

- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3 Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať ich pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií;
- pochopiť zámer zadanej úlohy;
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú tieto zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

3.3 Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru;
- základné vetné modely a komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a skupín niekoľkých slov a výrazov;
- obmedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení, ktoré sa týkajú predvídateľných základných jazykových situácií;
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si dokázal poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém;
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa systematicky dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť (upravené SERR, 2013, s. 111 – 119).

3.4 Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách;
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.;
- udržať a rozvinúť spoločenskú konverzáciu prostredníctvom najjednoduchších bežných výrazov (upravené SERR, 2013, s. 123).

3.5 Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- usporiadať vety v takom poradí, aby vytvorili koherentný jazykový celok (tematická organizácia, logické usporiadanie slov, príčina/následok);
- využívať základné funkcie jazyka s cieľom poskytnúť a vyhľadať faktografické informácie, vyjadriť a zistiť postoj, vyjadriť presvedčenie, nadviazať kontakt s ľuďmi;

- používať jednoduché spôsoby na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru;
- používať najčastejšie sa vyskytujúce spojovacie výrazy na prepojenie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede (upravené SERR, 2013, s. 124 – 132).

4 Výkonový štandard – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže porozumieť:

- podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná;
- slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života;
- základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach;
- téme vypočutej diskusie;
- základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe;
- jednoduchým pokynom informatívneho charakteru;
- vetám, výrazom a slovám, ktoré sa ho priamo týkajú (SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu;
- porozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach;
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty;
- porozumieť jednoduchým osobným listom;
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy;
- vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie;
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov;
- napísať jednoduché osobné listy;
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie;
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci;
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi;
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa – miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy;
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny;
- identifikovať hlavnú tému diskusie, ak je reč pomalá a jasná;
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy;
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení;
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne;
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie;
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto;
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok;
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa v ruskom jazyku ako prvom cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A2. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje

jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých jazykových funkcií.

Diskurzna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôbiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandardesú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** súpre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad kompetencií a funkcií jazyka stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky

Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií všeobecne stanovených pre úrovne A1 až B2.

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať sa a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť

4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, skl'účenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo, Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh

15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoľo Vyjadriť, že som na niečo/niekoľo zabudol Pripomenúť Kondolovať Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
Vypočuť si a podať informácie				
Vybrať si z ponúkaných možností				
Vyjadriť názor				
Vyjadriť vôľu				
Vyjadriť schopnosť				
Vyjadriť pocity				
Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
Predstaviť záľuby a vkus				
Reagovať vo vyhrotenej situácii				
Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
Reagovať na príbeh alebo udalosť				
Dať ponuku a reagovať na ňu				
Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti				
Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
Reagovať pri prvom stretnutí				
Korešpondovať				
Telefónovať				
Komunikovať				
Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
Porozprávať príbeh				

5 Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

**СПОСОБНОСТЬ 1: «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetenciač. 1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации общения <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Извините, ... Простите, ... Позвольте ... Разрешите ... Вы не скажете, ... Я хотел бы... Познакомься, пожалуйста, ... Познакомьтесь ...	Časovanie slovies v prítomnom čase Rozkazovací spôsob slovies Časovanie slovies Krátke tvary prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg - neverbálna komunikácia - hovorový štýl. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii. Rešpekt a úcta k staršej generácii, k zdravotne postihnutým spoluobčanom. Kultivovanie tolerantnosti. Chápanie “inakosti”.
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	Привет. С приездом! Добро пожаловать! Как дела? Как поживаешь?			
	Ответить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Здравствуй (-те). Привет. Спасибо, нормально. Хорошо.			
	Выразить благодарность <i>Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i>	Благодарю (вас, тебя). Я вам благодарен. (благодарна) за ... Не знаю, как вас благодарить.			
	Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i>	Пока. До завтра. До встречи. До понедельника. Прощай (-те)! Всего хорошего! Спокойной ночи! Счастливого пути!			

СПОСОБНОСТЬ 2: «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»

УРОВЕНЬ A2

Kompetencia č. 2: „Vypočut' si a podat' informácie” Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать <i>Vypočut' si a podat' informácie</i>	Получить информацию <i>Informovať sa</i>	Как поживаешь? Что у тебя (у вас) нового? Разрешите узнать ваше имя и отчество? Вы можете мне дать ваш адрес? Когда это было? Могли бы вы мне сказать ...	Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom, aj bez neho. Používanie prísloviak.	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ, - stručné komentáre, s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke interview, jednoduché správy, inzeráty, krátke oznámenia, opisy, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky a pod.	Špecifiká komunikácie pri využívaní základných služieb (pošta, informačná kancelária a pod.) a v masmédiách (reklama, televízne noviny a pod.)
	Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Да, это так. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я не против. Я уверен, что ... По-моему, это было так.			
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Пожалуйста. С удовольствием.			

**СПОСОБНОСТЬ 3: «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ»
УРОВЕНЬ A2**

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností” Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выбрать из предлага- емых возможностей <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Определить/ различить <i>Identifikovať</i>	Это город Сочи.	Skloňovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety. Používanie krátkeho tvaru prídavných mien.	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: spoločenská komunikácia, rozprávanie, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, jedálne lístky a pod.	Rôznorodý životný štýl a interkultúrne rozdiely v jednotlivých regiónoch krajín, miest a vidieka.
	Описать <i>Opísať</i>	Сочи – это курортный город. Он находится на побережье Чёрного моря.			
	Подтвердить. Не воспринять. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť</i>	Ты прав. Я не против. Я не возражаю. Твоё предложение меня вполне устраивает. Ты неправ (-а). Вы неправы. К сожалению, я не могу с тобой согласиться.			

СПОСОБНОСТЬ 4: «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»

УРОВЕНЬ A2

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	По-моему, это ... По моему мнению ... Я хочу сказать ... Мне кажется, что ...	Oddelené písanie zápornej častice <i>ne</i> so slovesam.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie príbehu, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z článkov, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní ospravedlnenia a nesúhlasu. Sebareflexia a výchova k nej.
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť súhlas</i>	Да, конечно. Я согласен. Это меня вполне устраивает. Ты прав (-а). Я не возражаю.			
	Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	К сожалению, я не могу согласиться. Нет, я (мы) против.			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Я уверен, что ... Я убеждён, что ... Я верю, что ...			
	Выразить протест, несогласие <i>Vyjadriť vzdor</i>	Нет. Не может быть. Я не согласен. Я не могу с этим согласиться.			
	Протестовать <i>Protestovať</i>	Это неправда! Это несправедливо! Это нечестно!			
	Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupne istoty</i>	Я знаю точно. Это верно. Я абсолютно уверен.			

**СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôľu“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť vôľu</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť želania</i>	Я хотел бы ... Мне хотелось бы ... Я мечтаю о ...	Podmieňovací spôsob slovíes,	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, inzeráty, stručné rozprávanie príbehov, opisy udalostí a činností, úryvky z článkov, komiksy, letáky, reklamný materiál a pod.	Kultúrne/interkultúrne špecifiká komunikácie pri frekventovaných témach, ako sú škola, práca, rodina, ekológia, predstavy o budúcnosti atď.
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť plány</i>	На следующей неделе я пойду в театр. Завтра мы будем писать контрольную работу по истории. Мы планируем посетить новую городскую галерею.	Budúci čas slovíes.		

СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОЮ СПОСОБНОСТЬ»

УРОВЕНЬ A2

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить свою способность <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Мне (нам) известно, что эта картина называется « Девочка с персиками ». Я знаю, что картину написал русский художник В.Серов	Časovanie slovesa знать. Používanie krátkeho tvaru prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: stručné komentáre, rozprávanie príbehov, oznámenia, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod.	Vyhládanie a porovnanie informácií o školských systémoch vlastnej a cieľovej krajiny. Vkus a nevkus vôkol nás.
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Мне неизвестно, кто ... Я не знаю, кто прав	Aktívne a pasívne konštrukcie.		
	Показать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) говорить порусски и по-английски. Я владею русским и английским языками. Я смогу это сам сделать	Časovanie slovesa владеть чем?+ inštrumentál podstatných mien. Časovanie modálnych slovies уметь, мочь (opakovanie).		

СПОСОБНОСТЬ 7: «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

УРОВЕНЬ А2

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Осознавать и проявлять свои чувства <i>Vyjadriť pocity</i>	Выразить свою радость, удовлетворение от чего-либо <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Как я рад (-а)! Как здорово! Как хорошо! Прекрасно! Чудесно!	Príslovky. Časovanie zvrtných slovies. Intonácia zvolávacích viet.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, blahoželania, brožúry, rozprávania príbehov, opisy udalostí a činností, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, jednoduché oznámenia, krátke žiadosti, poďakovania, pozvánky a pod.	Spôsob komunikácie pri dôležitých udalostiach v živote ľudí, zdieľanie pocitov s iným človekom.
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Мне жалко. Мне неприятно. Мне обидно. Очень жаль!			
	Выразить симпатии <i>Vyjadriť sympatie</i>	Мне нравится. Я доволен/довольна.			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Ой! Больно! Мне очень больно!			
	Успокоить, поддержать, придать смелость <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Не бойся. Всё будет хорошо. Ты всё сможешь, все сумеешь. Ты всё преодолешь. Всё зависит только от тебя.	Časovanie slovies. Vymedzovacie zámená.		

СПОСОБНОСТЬ 8: «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЕ И РЕАГИРОВАТЬ НА НЕГО»

УРОВЕНЬ А2

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить ожидание и реагировать на него <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	Я верю, что всё будет хорошо. Надеюсь, что ...	Krátky tvar prídavných mien. Prítomný a budúci čas sloviem. Slovesný vid. Skloňovanie osobných zámen. 2. stupeň prísloviem.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, inzeráty, príbehy, opisy udalostí a činností, osobné listy, telefonické rozhovory, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	Я разочарован (-а). А я тебе (вам) так верил!			
	Выразить страх, беспокойство, опасение <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	Мне страшно! Я боюсь! Меня это беспокоит. Я очень волнуюсь. Я так взволнован (-а)! Мне не страшно! Я не боюсь ничего!			
	Заверить <i>Ubezpečiť</i>	Я не сделаю этого больше. Я исправлюсь. Я буду/стану слушаться.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Как хорошо, что всё прошло/закончилось! Мне стало легче.			
	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я доволен (довольна.)			
	Высказать недовольство, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, post'azovať sa</i>	Я недоволен. Я разочарован. Всё могло быть лучше.			

	Узнать об удовлетворённости или неудовлетворённости кого- либо кем-либо, чем-либо <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</i>	Что тебе нравится? Что тебе не нравится? Скажи, чем ты недоволен? Что тебя удовлетворяет, а что не удовлетворяет? Ты способен понимать несчастье и заботы других?			

СПОСОБНОСТЬ 9: «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

УРОВЕНЬ A2

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Представить свои увлечения и свой вкус <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Выразить, что я люблю, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Мне нравится поп-музыка. Я люблю серьезную музыку Я увлекаюсь живописью Меня интересует профессия официанта	Časovanie sloviess. Slovné spojenia: любить <i>кого?</i> <i>что?</i> +akuzatív ; увлекаться / интересоваться <i>кем?чем?</i> + inštrumentál 3. stupeň prísloviess a prídavných mien.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: súvislý text opisujúci záľuby alebo postoje voči prostrediu, opisy, osobné listy, jedálne lístky, jednoduché recepty, poznámky, brožúry a prospekty, obaly a nálepky na tovare.	Zásady správania sa v reštaurácii, porovnanie stravovacích zvyklostí. Kultúra stolovania a dialóg kultúr Ruská a slovenská kuchyňa.
	Выразить свою нелюбовь к кому-либо, к чему-либо <i>Vyjadriť, ženiekoho/niečo nemám rád</i>	Мне не нравится китайская кухня. Я не люблю борщ. Я не интересуюсь астрономией. Я не увлекаюсь спортом.			
	Выбрать из предлагаемого самое лучшее <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	Профессия программиста – самая интересная. Моему другу больше всего нравится профессия повара Больше всех я люблю русскую кухню.			

**СПОСОБНОСТЬ 10: «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č.10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать в обострённой ситуации	Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť hnev, zlú náladu.</i>	Оставь (-те) меня в покое! Ты меня зря обидел. Мне не нравится твоё поведение.	Citoslovcia.	Komunikácia sa realizuje: - dialóg, - súvislý monológ. Typy textov: vtipy, karikatúry, texty o kultúrnom kontexte krajín cieľového jazyka, písomné dialógy, výmeny názorov, filmy.	Uvedomiť si konfliktnosť situácie a vedieť použiť vhodné reakcie na vzniknuté nepríjemné, vyhrotené polohy dialógu. Špecifiká tohto typu dialógu kultúr.
<i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i>	Перестань обижаться! Не настаивай, не пойду с тобой!			

**СПОСОБНОСТЬ 11: «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam” Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять правила или обязанности <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Выразить приказ <i>Vyjadriť prikaz/zákaz</i>	Скажи! Напиши! Молчи! Не говори! Ответь! Повтори! Продолжай! Переведи! Не смотри так! Открой окно!	Rozkazovací spôsob slovíes можно, нельзя.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ. Typy textov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, jednoduché osobné listy, krátke formálne listy, brožúry, reklamný materiál.	Zákazy a predpisy – nápisy a obrázky na verejných priestranstvách, v reštauráciách, na autobusových a vlakových staniciach, na letiskách, v parkoch, v múzeách, v galériách, v obchodných domoch atď. Interpretačné rozdiely.
	Выразить моральную или социальную норму поведения <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	Нельзя обижать маленьких детей! Не обижайте малышей! Уважайте старших! Уступайте им место в автобусе! Помогите друг другу! Любовью дорожить умеете!			
	Получить разрешение <i>Žiadať o povolenie a súhlas</i>	Можно спросить? Разрешите спросить? Здесь можно купаться? Позвольте задать вопрос. Прошу повторить еще раз! Прошу, помогите ребятам!			
	Согласиться с чем-либо, дать разрешение на что –либо <i>Dať súhlas</i>	Спрашивай. Пожалуйста. Да, можно. Конечно, можно.			
	Отказать	Нет, здесь нельзя купаться.			

	Odmietnuť			
	Запретить Zakázat'	Здесь запрещено (запрещается) купаться! Купаться воспрещено!		
	Воспротивиться против запрета Reagovať na zákaz	Почему нельзя? Им можно, а мне нельзя?! Это несправедливо! Как это понимать?!		
	Угрожать Vyhrážať sa	Ну, подожди! Я тебе покажу! Я скажу (позвоню) твоим родителям.		
	Обещать Sľúbiť	Я больше не буду. Это больше не повторится.		

**СПОСОБНОСТЬ 12: «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</i>	Признать свою вину <i>Obviniť (sa), priznať (sa)</i>	Да, я виноват (-а).	Rozkazovací spôsob slovíes. Krátky tvar prídavných mien.	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg - monológ Typy textov: listy, komiks, databázy, referáty, verejné značenia a nápisy, poznámky	Rozdielnosti, špecifiká a pravidlá písania formálnych listov v jazyku cieľovej krajiny a slovenskom jazyku za účelom ospravedlnenia, kritiky, reakcie na nedodržanie vopred dohodnutých pravidiel a povinností. Špecifiká písania osobných listov.
	Извиниться <i>Ospravedlniť (sa)</i>	Извини (-те), пожалуйста. Прости (-те), пожалуйста. Не сердись на меня.			
	Отвергнуть обвинение <i>Odmietnuť/Poprieť obvinenie</i>	Я не виноват. Это неправда! Это ложь! Обидно! Без вины виноватые!			
	Упрекать	Как тебе не стыдно!			
	<i>Vyčítať/Kritizovať</i>	Вам не стыдно?! Стыдись!			

**ПОСОБНОСТЬ 13: «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на чтолибо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Проявить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Я тоже хочу научиться играть в теннис. Я хочу помочь бабушке накормить кроликов.	Modálne slovesá + infinitív.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ - stručné komentáre, s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbeh, opis udalostí a činností.	Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine. Precedentné rozprávky sú odrazom mentality krajín.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Ой, как интересно! Удивительно! Привлекательная история!	Podmieňovací spôsob slovíes.		
	Проявить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	В самом деле?! Вот это да! Неужели?	Záporné zámená. Skloňovanie osobných zámen. Časovanie slovíes.		
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>	Мне здесь не с кем дружить! Ничего особенного (удивительного) в этом нет.			
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Меня это совсем не интересует. Мне неинтересно.			

**СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 14: „Dat’ ponuku a reagovať na ňu ” Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение <i>Dat’ ponuku a reagovať na ňu</i>	Попросить кого-либо что-либо сделать <i>Žiadať niekoho o niečo</i>	Принесите, пожалуйста ... Сделайте, пожалуйста, ...	Rozkazovací spôsob slovíes. Zvolávacie vety.	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy.	Rôzne formy a spôsoby reakcií na ponuku a odmietnutie v domácom a zahraničnom prostredí. Generačné rozdiely, empatia.
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Пожалуйста. С радостью помогу Рад принесу			
	Предложить кому-либо что-нибудь сделать <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Познакомь меня с твоими родителями. Покажи мне твою коллекцию монет.			
	Предложить сделать что-нибудь сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	Давай пойдём на дискотеку! Давайте споём!	Časovanie slovíes давать – дать.		
	Предложить свою помощь (сделать что-нибудь вместо кого-нибудь другого) <i>Ponúknuť pomoc</i>	Мама, сиди, не вставай, я приготовлю гостям кофе. Не беспокойтесь, все будет сделано!			
	Предложить что-нибудь одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Мне хочется сделать тебе подарок, вот авторские песни Высоцкого. Прошу, одолжи мне видеокассету“ Белый Бим- Черное ухо“			
	Ответить на предложение кого-либо другого <i>Odpovedať na návrh</i>	Спасибо. С удовольствием. Спасибо за приглашение.			

**СПОСОБНОСТЬ 15: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ДОЛЖНО ПРОИЗОЙТИ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что должно произойти <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti</i>	Предостеречь от кого-либо и от чего-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Не ходи туда, там опасно. Осторожно! Идёт машина! Стой! Ты не видишь красный свет?!	Časovanie slovíes. Rozkazovací spôsob slovíes. 2. stupeň prísloviiek.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg - súvislý monológ - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál príbeh, opis.	Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.
	Посоветовать <i>Poradiť</i>	Я советую тебе посмотреть фильм «Белый пароход». Это хороший фильм.			
	Помочь набраться смелости/Поддержать <i>Povzbudiť</i>	Не бойся! Смелее! Ты победишь. У тебя все получится.			
	Пожелать кому-либо <i>Vyjadriť želanie</i>	Желаю тебе успешно сдать экзамен. Желаю тебе победы в олимпиаде по русскому языку.			

**СПОСОБНОСТЬ 16: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti” Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произошло в прошлом. <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить чтолибо/ кого-либо <i>Spomenúť si na niečo/nieoho</i>	Пример: В прошлом году я был в России.	Minulý čas sloves.	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, listy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy.	Zaužívané pravidlá pri špecifických udalostiach, napr. prijatie pozvania, písomné poďakovanie za oslavu, gratulácie. Spomienky, udalosti z krajiny, ktorej jazyk sa učím (suvení evokuje spomienky), charakteristika krajiny.
	Высказать, что я что-то/кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Не помню.			
	Напомнить <i>Pripomenúť</i>	Ты не забыл, что ...?			
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>				
	Поздравлять <i>Blahoželat'</i>	С праздником! С новосельем! С Новым годом!			

**СПОСОБНОСТЬ 17: «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-либо <i>Predstaviť niekoho</i>	Познакомься (-тесь). Разрешите (-те) представить ...	Rozkazovací spôsob slovíes.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: príbeh, opis, osobné listy, brožúry, úryvky vhodného textu z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál.	Pretrvávajúce stereotypy o Slovákoch a obyvateľoch cieľovej krajiny. Zaužívané spôsoby predstavovania. Pokúsiť sa pochopiť stereotypy predstáv o krajinách, ich obyvateľoch a dokázať prijať objektívnu interpretáciu.
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Разрешите представиться. Меня зовут ... Давай(-те) познакомимся.			
	Реагировать на представляемого <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Очень приятно. И мне приятно с тобой (с вами) познакомиться.			
	Встретить <i>Privítať niekoho</i>	Добро пожаловать! С приездом! Проходи! Проходите!			
	Произнести тост <i>Predniesť prípitok</i>	Выпьем за здоровье! За здоровье! За дружбу! За любовь! За наши общие успехи!			

**СПОСОБНОСТЬ 18: «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať” Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Спасибо за приятные новости... Вчера я получил Твое письмо и сразу сел за ответ	Časovanie slovíes. Skloňovanie podstatných a prídavných mien. Skloňovanie zámen.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ Typy textov: osobné listy, pohľadnice, poznámky, správy, odkazy.	Dodržiavanie zdvorilosti. písomnom prejave. Špecifiká interpretácie zdvorilosti v rôznych kultúrach. Porovnanie jednoduchého korešpondenčného štýlu dvoch kultúr.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	С наилучшими пожеланиями			
	Переписываться с кем-нибудь <i>Písať si</i>	Я переписываюсь с			

**СПОСОБНОСТЬ 20: «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»
УРОВЕНЬ А2**

Kompetencia č. 20: „Komunikovať“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо <i>Komunikovať</i>	Начать разговор <i>Začať rozhovor</i>	Привет. Что нового? Как дела?	Časovanie slovíes. Rozkazovací spôsob slovíes. Podmieňovací spôsob slovíes.	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál.	Vedieť zdvorilo a vhodným spôsobom požiadať o radu, pomoc a vedieť zdvorilo odpovedať. Zásah do konverzácie alebo vyžiadanie slova na vyjadrenie sa môže mať rôzne formy v závislosti od účastníkov rozhovoru (napr. mama a dieťa, učiteľ a žiak, cudzinec a ja atď.).
	Проявить инициативу в разговоре <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Ты знаешь, ...			
	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Разрешите мне сказать. Позвольте мне сказать.			
	Вернуться к недоговорённому, если меня прервали <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Я хотел (-а) бы вернуться к тому, о чём я начал говорить.			
	Не дать слова <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Ничего не говори! Лучше молчи/ помалкивай!			

СПОСОБНОСТЬ 24: «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА / ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ/ МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ» УРОВЕНЬ А2

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Убедиться, что мои слова/то, о чём я говорил/мои аргументы были поняты <i>Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené</i>	Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i>	Вы поняли, о чём я говорил? Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?	Časovanie slovies. Rozkazovací spôsob slovies. Podmieňovací spôsob slovies.	Коммуникаčný контекст sa realizuje: - dialóg. Typy textov: rozhovory v rôznych situáciách, ilustrované príbehy.	Uvedomené jednoduché úsilie byť pochopeným v komunikácii s cudzincom. Rôzne situácie prinášajú v každom cudzom jazyku využitie rôznych jazykových prvkov spojených so špecifickým kontextom.
	Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Если я вас правильно понял, то ... Не знаю, правильно ли я вас понял, вы сказали ...			
	Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní slova/slovné spojenia</i>	Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать?/как это будет по-русски?			
	Заменить забытое/незнакомое слово <i>Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo</i>	Простите, мне это (слово) выражение незнакомо			
	Искать слово, редложение <i>Hľadať slovo/slovné spojenie</i>	Я не могу вспомнить, как это называется/сказать по-русски.			
	Исправиться, вернуться к разговору. <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Извините, я ошибся. Простите, не нашел подходящее слово			

СПОСОБНОСТЬ 25: «РАССКАЗАТЬ ЧТО-ЛИБО»

УРОВЕНЬ А2

Kompetencia č. 25 : „Porozprávať príbeh“ Úroveň A2

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Рассказать что-либо <i>Porozprávať príbeh</i>	Рассказывать <i>Rozprávať</i>	Я хочу рассказать ... Мне хотелось бы рассказать ...	Ustalené slovné spojenia.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ doplnený jednoduchým dialógom. Typy textov: denníky, príbehy, opisy, listy, úryvky príbehov a rozprávok.	Známe príbehy z domácej literatúry a literatúry cieľových krajín.
	Рассказать историю, анекдот <i>Začať príbeh, historku, anekdotu</i>	Однажды ... Это было./случилось/произошло. Это началось И так... начинаю свой рассказ			
	Закончить рассказ, историю <i>Zhrnúť</i>	Наконец, ... Это закончилось тем, что ... Прихожу к концу своего рассказа...			

Odporúčané kompetencie

СПОСОБНОСТЬ 19: «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ» УРОВЕНЬ А2

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A2

Компетencie	Функциe	Интеракčné schémy
Звонить по телефону <i>Telefonovať</i>	Начать, поддержать и закончить телефонный разговор <i>Začať, udržiavať, ukončiť telefonický rozhovor</i>	Я слушаю! Иванова слушает. Подождите минутку! Его (её) нет дома ... Перезвони (-те) попозже. До свидания!

6 Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navštevovanie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina – vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Mliečne výrobky

Cestoviny a múčne výrobky

Stravovacie návyky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Slovenská a ruská kuchňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové smerovania v športe

Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Nakupovanie a platby

Hotelové a reštauračné služby

Centrá krásy a zdravia

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Spoločnosť – kultúra – umenie

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie Zamestnania

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky

Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky

Zvyky a tradície

O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Vybraná odporúčaná lexika

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
1. Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina – vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo	имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, программист, компьютерщик.. повар, звать, меня зовут, представить, познакомить, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, надо, мыть, посуда, вытирать, поливать, пыль, выносить, мусор	русский, русская, русские, словак, словачка, словаки, имя, отчество, родиться, в 1978 году, 12.12. 1978, гражданин, гражданка, граждане, анкета, паспорт, заграничный паспорт (загранпаспорт), свидетельство о рождении, заполнить, замужем, не замужем, жениться, женат, неженат, таможенная декларация
2. Наш domov Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl	город, деревня, жить, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, высокий, низкий, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, утюг, видеомэгаффон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё	дом, частный, собственный, вилла, коттедж, панельный, кирпичный, многоквартирный, высотный, окрестность, зелень, переехать, удобство, комфортабельный, вид, доволен, планировка, смежный, отдельный, выходить, сдавать, необходимый, мусорное ведро, чистить, пылесосить, убирать/убрать, стирать/выстирать, гладить, сковородка, устраивать, снять/снимать, объявление, новоселье, обмен, обменять, поменять, разменять, расположен (-а, -о, -ы), около, посередине, возле, лежать, стелить/постелить, просторный, слева, справа, снимать квартиру, наводить/навести порядок, огород, сад, сажать, разводить.

	(постельное), рабочий кабинет, книжные полки, картины, фотографии, статуэтки	
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный, картошкой), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а) голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий	характер, темперамент, сангвиник, холерик, меланхолик, флегматик, дружелюбный, скучать, жизнерадостный, преодолевать, отзывчивый, врожденный, нервный, система, уравновешенный, возбуждаться, успокаиваться, общительный, жестикулировать, вспыльчивый, удача, добиться, легко ранимый, обдумать, упрямый, поведение, раздражительный, подражать, трудность, одиночество, нерешительный, робкий, смелый, трусливый, честный, нечестный, весёлый, грустный, температура, градусник (термометр), повыситься, понизиться, болеть/заболеть чем? ангиной, гриппом, болит (болят) что? горло, ноги, желудок, сердце, лёгкие, болезнь, заболевание, воспаление лёгких, туберкулёз, простуда, насморк, перелом, головная боль, состояние здоровья, участковый врач, педиатр, терапевт, дантист, глазной врач (окулист), регистратура, участковый врач, жаловаться, беспокоить, простудиться, дышать, дыхание, осмотреть, медицинский осмотр, проверить, рентген, направление, перелом, выздороветь/выздороветь, зрение, близорукость, близорукий, дальновзоркость, дальновзоркий, машина скорой помощи, вызвать, сделать укол, кровь, сдать кровь на анализ
4. Človek na cestách Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných,	транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, компостер, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить,	отпуск, путешествие, путешествовать, посетить, поехать, побывать, отдыхать/отдохнуть, во время каникул, турист, туристическое агентство (турагентство), путёвка, путеводитель, проводник (-ница), приземлиться, рекомендовать, остановиться

železničných a leteckých sietí	спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон	
5. Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky	школа, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, французский язык, испанский язык, итальянский язык, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый,	работать, преподавать, преподаватель, преподавательница, директор, завуч, завхоз, посещать, сдавать/сдать, экзамен, поступать/поступить, закончить, успеваемость, сочинение, изучать, беседовать, задавать, отвечать, списывать, факультатив, образование, среднее, высшее, будущее, настоящее, престижный, влиять, выбор, заработная плата (зарплата), маляр, визажист, токарь, столяр, электромонтёр, машинист, парикмахер, авторитет, пользоваться авторитетом, университет, певец, певица, скульптор, учёный, журналист, художник, строитель, балерина, специальность, менеджер, программист, кассир, фермер

	розовый, фиолетовый	
6.Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы: орел, сокол, воробей, ворона, синица; летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветренный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, дует ветер, слабый, сильный, умеренный, осадки, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима	цветок, роза, тюльпан, пеларгония, подснежник, фиалка, дерево, фруктовые деревья, яблоня, груша, вишня, черешня, лиственные деревья, хвойные, береза, дуб, тополь, ольха, ель, сосна, пихта, лес (смешанный, хвойный), выращивать/вырастить, ботанический сад, сажать, пшеница, рожь, кукуруза
7.Voľný čas a záľuby Záľuby Literatúra, divadlo a film Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy	свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, собирать, коллекционировать, коллекция, салфетка, открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть на компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка	художественная литература, рассказ, сказка, писатель, писательница, печатать, произведение, повесть, новелла, роман, фельетон, лауреат, премия (Нобелевская, Оскар), всемирно известный, знаменитый, выдающийся, нравиться/понравиться, музыка, популярная, классическая, оркестр, дирижёр, композитор, певец, музыкант, поп-группа, солист, пианист, скрипач, балет, опера, оперетта, мюзикл, песня, романс, посещать/посетить, средства массовой информации, пресса/печать, газета (ежедневная), еженедельная, ежемесячная, подписаться/подписываться, вчерашний, сегодняшний, журнал, радиовещание, радиостанция, передавать/передать, радиопередача, телевидение, программа, телеканал, новость, известие, телеведущий, молодёжный, музыкальный, спортивный, научно-популярный, экран, цветной, чёрно-белый, сеанс, утренний, вечерний, снять/снимать, фильм, развлекательный, афиша, трагедия, комедия, кинорежиссёр, актёр, актриса

		кинооператор, киностудия, кинофестиваль, художественный, документальный, приключенческий, исторический, кинокомедия, фильм ужасов, детективный, фантастика, вестерн, боевик Интернет, электронная почта, чат
8. Výživa a zdravie Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr	меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковь, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, чайник, есть, пить	хлеб, булочка, рогалик, мучное блюдо, тесто, пирог, пирожок, пирожное, торт, вермишель, макароны, спагетти, пельмени, сметана, сливки, взбитые сливки, йогурт, сыр, творог, молоко, масло, кефир
9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a	язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяева, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать	иностранец, иностранные языки, славяне, славянский, чешский, польский, французский, испанский, итальянский, венгерский, немецкий, Новый год, День Конституции, Сочельник, Рождество, Масленица, Страстная пятница, Пасха канун, День Независимости, День защитника отечества, Международный женский день (МЖД)

rešpektovanie tradícií		
10. Odievanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy	одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт)	головные уборы, фуражка, кепка, шапка (меховая, вязаная), панама, бейсболка, берет, галстук, халат, пижама, трусы, жакет, бюстгальтер, комбинация, валенки, аксессуары, перчатки, зонт, пояс, ремень, сумка, галстук, украшения, браслет, серьги, кольцо, перстень, кулон, брошь, цепочка, бусы, бижутерия, одеваться модно, со вкусом
11. Šport nám, my športu Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové trendy v športe Čestnosť športového zápolenia		футбол, баскетбол, волейбол, хоккей, слалом, гандбол, фигурное катание, гимнастика, плавание, биатлон, бобслей, теннис, настольный теннис, бокс, лёгкая атлетика, соревнование, бегать/бежать, гребля, прыгать, прыжок (тройной), метать, метание, диск, копьё, толкать, толкание, ядро, конный, верховая езда, проходить/пройти, гимнаст, чемпион (-ка), пятиборье, пятиборец, дзюдо, борец, велоспорт, фехтование, парусный спорт, победа, победитель, побеждать/победить, заниматься чем?
12. Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby Centrá krásy a zdravia Kultúra nakupovania		торговый центр, самообслуживание, отдел (мясной, хлебный, овощной, кондитерский, мебельный, обувной), кассир, крупный, услуга, бюро услуг, коммунальные услуги, ремонт, ремонтировать/отремонтировать, чинить/починить, исправлять/исправить, ремонт обуви, сапожник, ремонт часов, часовщик, срочный, химчистка, пункт обмена валюты, телеателье, фотоателье, прачечная, отдать/сдать, почта, письмо, телеграмма, отправлять/отправить, получать/получить, звонить/позвонить, мобильный телефон, кабельное телевидение

a služieb		
13. Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest		Европа, Азия, Америка (Северная, Южная), Австралия, государство, страна, край, озеро, река, море, океан, Атлантический, Северный Ледовитый, Тихий, Индийский, омывать, возвышенность, равнина, низменность, остров, полуостров, полюс (Северный, Южный), город, улица, площадь, столица, здание, кинотеатр, житель, старинный, современный, башня, цирк, музей, находиться, далеко, близко, недалеко от, показать, центральный, памятник, парк, завод, фабрика, осмотр, курортный городок, федерация, федеративный, государственный, флаг, гимн, герб, протянуться, положение, географический, городмиллионер, автономный, многочисленный, граница, граничить, округ, зона, побережье, заходить, явление, город-порт, портовый, крепость, бастион, традиция, фонтан, древний, монастырь, битва, торговля, торговый, путь, военный, флот, князь, княжество, нашествие, разрушать/разрушить, восстанавливать/восстановить, архитектор, награда, палата, значение, движение, северное сияние, в честь, император, дворянин

7 Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation, 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *VPOBEHB B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier, 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G. *VPOBEHB A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier, 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-479-6.

BUTAŠOVÁ, A et al.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ, 2006. ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 –

35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehĺbenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*. BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161. BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156 – 176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292 – 311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris : Didier, 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. : *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier, 2005.

KOLLÁROVÁ, E. : *Hovory o kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie*. Bratislava : ŠPÚ, 2013.

RIES, L., KOLLÁROVÁ, E. : *Svet cudzích jazykov dnes*. Bratislava : Didaktis, 2004. RIES, L. : *Člověk a výchova*. Ostrava, 2011.

TANDLICHOVÁ, Eva et al. : *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002. *Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Vydanie 2. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN 978-80-89225-71-2.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2006. ISBN 80-58756-93-5, revidované vydanie 2013.

Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka. Úroveň A2. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN: 978-80-89225-89-7